

„Narodni list“ istraživa-
koga četvrtka poslije podne.

Cijena mu je na godinu
8 krana, za šest mjeseci 4 krane,
početni broj 6 helera.

Za inozemstvo plaća se po-
sebice poštari.

Nijedna uplata ne vrijeđa ako
nije odijeljena izravno upravi
lista.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglašavanje plaća se po
redku, za više puta po
pogodbi.

Oglašivači nisu na uređ-
ništvo lista.

Uredništvo i uprava lista
nulaše se u Voloskom.

Rukopisi se ne vraćaju —
frankirani listovi se ne
primaju.

Br. 22.

Volosko-Opatija, u sriedu 1. junija 1904.

God. IV.

Svaki je svoje sreće kovač.

Narod govori još i drugačije, naime: Kako si prostreš, tako ćeš i spavati. A to ne vredi samo za svakoga pojedinačnog čovjeka, već i za svaki narod, za svaki puk. Jer kako pojedinac tako more i puk odlučivati o svojoj budućnosti, dapače još i više, za puk ima veće moći, jače sile. Njegov se vapaj dugo čuje. Njegove se desnice boje njegove bezdušne poglavice. To stoji, da kad bi narod ote, sreće mu ne bi uzaludilo, ni sreće ni dobrega stanja.

Ima već više od trećet let, da naša hrvatska stranka u Istre upućuje naš puk, da dela i nastoji oko svoje sreće. Jer je pak svaki temelj pravoj narodnoj sreći — narodna sloboda, to je naša stranka od početka upućevala a i danas upućuje naše ljude, da nastoje oko toga, kako bi postali slobodni, to će reč: da na svojem i sa svojem sami upravljaju. To je svakako jako potrebno za sreću naroda. A do rečene slobode može puk doći — samo ako hoće. Hteti treba, drugo će sve doći.

Uzmimo jedan primjer: Na obćini vladaju Talijani. Zna se kako ti ljudi vode i upravljaju imanjem našega naroda. Upravljaju tako, da narod, ako se stvari koliko brže ne promene, mora propast. Sreće dakle ni slobode nima, kađe Talijan vlada. Zato: da s Talijanom! Najljepše i najlaglje ćeš ga spodriant puli izbori. Neka svaki naš glasuje za svoje ljude — i Talijanašu je odzvonilo.

Tako bi se isto dogodilo i kod izbora za pokrajinski sabor i za bečki parlament. Ča s tuđinci, a na njihovo mesto neka dođu naši ljudi, i sreća narodna neće se pustit dugo čekat. Od tega se vidi, da je istinita ona stara pučka poslovice, da je naime svaki svoje sreće kovač.

Nego ima ih, koji i tu narodnu sreću krivo razumijevaju. Oni misle: Dobro, zvali su nas na izbore, mi smo prišli. Glasovali smo za naše ljude — naši ljudi su dobili — na obćine, evo, zapovedaju naši ljudi, pak ča nam je sada bolje? Plaćila kako i prvo, nevolja i teškoća kako i prvo itd.

Tako će vam sudit naš obćini čovjek. A to je krivo mišljenje. Varaju se oni, ki misle, da ako naši ljudi zavladaju na obćine, da će im zato s neba padat sve sama mana. Nije to tako. Naši stari krvopije Šarenjaki učinili su kroz leta i leta našem narodu toliko zla, da ga je posve nemoguće odstranit tako na jedan put. Šarenjaki, dokle su na korite, oni gloju, gule i poždiraju sve ča najđu, tako da je od njih za više let unesrećena obćina, s kojom su vladali. Tu nima cesti, tu nima šterni, tu nima puta, nima crekvi, nima školi — a ma niš. Ako je Talijan ča učinil, učinil je za sebe. I tako je naš čovjek bil potisnut va kut, prikovan za grudicu zemlji, ka mu je malo nosila, ostal je naš puk v rukah talijanskih pijavice, zapušćen i zaboravljen od svih. Teško je i mučno bilo našem narodu. On je

dugo vremena uzdisal za boljom srećom. Zato je on u početku željno poslušal glas naše stranke, ka ga je zvala, da se digne, da se postavi na svoje noge, da postane sam svoj gospodar. Naš čovjek se je pri temu nadal Bog zna kakovemu naglemu dobru, pak kad je došal do vlasti, videl je, da se na oko ni promenilo puno. Narod je moral i naprvo plaćat franjki, moral je i naprvo gazit po slabeh puteh i stazah. A to bi potrajalo i ko leto, i tako je narod malo po malo počel gubit volju i govorit: A, najzada, ovako ili onako za kmeta je vavek zlo!

Mi smo već napomenuli, da je takovo mišljenje posve krivo. Neizkusan čovjek, ki nima dubljega pogleda, more doć do misli, da se ni niš na bolje promenilo. Ale to se, kako smo već rekli, čini onako na oko. Promenilo se je — i kako. Hitilo se je seme — ploda se još dakako ne vidi — i zato puk misli: niš se ni promenilo. Strpljenja treba, pak će sve na dobro okrenut, — strpljenja — velega strpljenja. I još neć: čovjek ne treba da baš vavek na sebe misli. Ako ni njemu najbolje neka trpi, krivnja je na starih, ki nisu imeli dosta jakosti, da se otrgnu od talijanskih klješću. Trebe mislet na one ki te prit — na decu našu. Njim treba pripravit temelj, fundament, na klem te ona gradit zgradu svoje buduće sreće. Njih, tu našu decu, valja oskrbit za budućnost, njim valja pokazat i dokazat, da je zaludu uzdat se na Petra ni na Pavla, da ki će ča

inet, da mora sam na to mislet i da ako on na to ne misli, ni drugi neće, jer svaki je čovjek sam za sebe kovač svoje sreće.

Iz lovačkih krugova.

Mnogo i prečesto puta čuje se rieči iz lovačkih ustiju skoro sažalim glasom: „Zali- bože, nema ti kod nas divljači, i čovjek mora da gubi svako veselje i oduševljenje za taj najplemenitiji sport!“

I kod sličnih jadikovka nitko se ni ne pita, što je uzrokom i povodom toj pojavi i toj oskudici divljih životinja.

Tko nezna, kako se ide sa strane c. k. kotarskog poglavarstva u Voloskom riječkim lovcem u susret kod licitacije Kastavskog i Klanjskog lova, kod izdavanja potrebitih oružnih listova (čak i za sva u smislu zakona dozvoljena oružja) premda inozemci, a ako ustreba jednom poštenom austrijskom državljanu (još ustoj bivšem vojniku) nositi revolvera, to mora obilaziti Iruda i Pilata, klanjati se desno i levo, da dobije obznanom na njegovo svoje i službu potrebiti oružni list.

Nije tomu dugo, što je na šetnji od Vrtnaka iznad Opatije, po gorjnim šumskim putevima hodeć sa piscem ovih redaka, pitao istog u lova ostarjeli vlastelin i veleposjednik negdje u Češkoj, kad se je zaveo razgovor među inim također o lovaškim odnosjima: „A ima li mnogo srna ovdje u okolicu?!“ — U pitanje primio se je neprizvijeli smijeh i odvratio je vrlomu Čehu: „Što, što, gospodine, vi velite — srna?!“ Pomisliti valja, da je zalibeše već zac riedka prikaza u ovim stranama, o drugoj divljači osim lija i kunica nema ni govora!

„Čudnovato“, nadovezao je isti — da je ovaj teren, koji je kao stvoren za divljač, lišen skoro sasvim iste.

Podlistak.

Pjesma o Mari i Janku.

Sjiev. Josip Jakob Marčelja.
Na prozoru visoke palače
Ljepa Mara zdihujući plače.
Zdihujući bašelak zaliva,
Svoga lica suzami umiva.
Dvje su zvijezde u vedrenoj noći
Žarke njene sjevajuće oči,
Snieg je obraz škrilaton pomešan,
Uene reč bi koral je istesan,
Crna kross visec obilata
Mnohi lipest bielokostnog vrata,
Svega pak te nješkalo
... ka“) navrezen biser zubi kaše.
— Kujiga brat joj iz Trogira piše:
„Janka tvoga Turci zarobiliše.
„Turaki paša s hiljadom momaka,
„Navališe na tvoga junaka.
„Kouja i čerdn viteški, sinovi
„Uzeše mu vojnici carovi!“
— „Ajme meni, ljute nemilosti
„Sreće moje gine od žalosti.
„Kudgod idjem, svud me tuga mori,
„Svud me Janka mila slika dvori.
„U planini, zelenoj šubravi

„Mnijem da me njegva jeka zdravi!“
— Kada vas svijet mrka noć obuje,
Trudno ljudstvo blagim smom plačuje
Svud tišina, sve u snu miruje
Samo Mare svaku dobu čuje.
Jačne misli stalno Janka traže,
I postelju liepe oči vlaže.
O djevojke, srca ne darujte,
Bolje u dragoj slobodi mirujte!

O koledvi.

Bog se rodi, sunce naše
U Betlemu prosijaše.
U Betlemu, malem gradu,
On pastiri hip doznadu.
Angjeo s neba imenada
Padć med pastirka stada,
I naviesti njim veselje
Prečestito dogodjenje.
Prečestito dogodjenje:
To jest gotovo spasenje.
Zvjezda u istoku znana
Do tri kralji na put ganja,
Koji podbovli konje hitre
Pritekoše kano vitre.
Zvjezda ka jim put kazala
Kad nad stalu došla, stala

Tad u staln ulezoše,
Što iskahn i najdoše:
„Slavnu majku i djetica
„Majku svetu i Bošćica,
„Plene majke nepovilke,
„Jasla su joj mjesto zibke.
„A u zimi koj' bijaše
„Blago sapon ga grijaše.“
Prvi se pokloni Gašpar,
Za njim Melkior, pak Baltasar,
Svi pobožno kano svoje
Mu prikažu dare troje:
„Zlato, tamijan i miru
„Čim otkriše pravu viru“,
— Ovo svega svieta radost,
Vam da znate radna mladost.
Mi smo došli vam popjevati
Vaše dare k vam prijavati.
Ti djevojko znaš što želi
Srce mlado što veseli:
„Ljepih jabuka prijeteje
„Kano lica tvoga cvietje.
„Svaka mlada kad da voće
„K letu žena biti hoće,
„Kano drugo kć su bile
(Blago vama naše vile)
„Ke su voće nam davale
„Drugim majkam sporučale:

„Dajte, dajte svi bez muke,
„Koledjanom dobre ruke,
„Biele hljebe i kolače
„Mrs i jaja niš ne pače.
„Istrijsanske loza vino
„To je naše dobro pilo.“
— Novo leto se otvara
Staro vrata jur zatvara,
Novo leto puno vrede,
Nosimo na plećih sreće.
Neće, neće ovo leto
Biti kako drugo leto,
Bit će čuda vune, sira,
Formentana i krumpira.
Stara baba, od pšenice
Mjesit će nam posjetice,
Mjesit će nam posjetice
U lonca kuhat kobanica.
Blago vama gospodaru,
Vama zahval'no na daru.
Blago vašim gospodarinjam,
I svim mladim tešakinjam,
Da bi mnogo već imali
Mnogo leta uživali.
Svako dobro ovaj listi
Mi želimo Bog našiti!

Imašajed ove dvie pjesmice p. j. šeznika
Josipa Jakova Marčelja, boć da o njem u kratko
kašem nješkalo rieči.

Inkustvo uči, da jako, zdravo stablo, sa riedkom krošnjom, nije toliko izvrgnuto toj bolesti, dočim su joj poliošna slaba, krležava i slabo očišćena, koja rastu u slabo držanom, travom zarašćenom i nepognojenom voćnjaku. To neka nas ponuka da držimo voćke u redi!

Kako liek proti toj bolesti propisuju neki sumporanje onako kako kod loze. To se počme polovicom mjeseca maja, pak onda svaki četvrti tjedan. Dakako, za to se ne mogu rabiti ni latice, ni mješci; nego treba uzeti jedan od onih novih strojeva, koji se zove „Torpille“ od Vermorela ili „Vindobona“ od Fr. Nechvile. Ovi se strojevi veoma preporučaju i za sumporanje loza. Njima se prištedi truda i sumpora.

Drugi preporučuju pak, da se stablo škropi raztopinom od 2% modre galice i 3% negašena vapna na 100 litara vode, ili po drugim 4% modre galice i 2% negašena vapna na 100 litara vode. Ta se raztopina pripravi kako i ona za loze. Posebice se raztopi u nekoliko vode modre galice i posebice vapno, pak se onda raztopina vapna ulije u raztopinu modre galice, obratno nikada. Napuni se onda obične škropilnice za loze, samo da kod škropljenja većih stabala hoće trebati dodati dužu ciev. Škropi se prvi put prije nego se lišće pokaže, drugi put odmah prije cvatnje, a onda još jedan ili dva puta kad je plod razvijen kako lešnjak.

Moramo držati na pameti, da kako kod loze, tako i kod voćaka, sa škropljenjem se ne lieči bolest, nego se zapriječ, da se pojavi. Zato treba škropiti za rana, jer prvo škropljenje najviše pomaže.

Da se bolest u početku uguši i zapriječ dobro je odrezati bolestne mladice i spaliti je. Isto tako se mora u ljeta, kad bi odšlo bolestno lišće, skupiti sve to lišće i spaliti ga.

Svakako najbolje ostaje uvijek škropiti za rana, makar već onda kada ga se po zimi klastri, celo stablo.

Zadnje vijesti.

Rusko-japanska vojska.

Deset tisuća Russ bilo se utvrdilo va fortece Kinču, jedno 60 km. dugo od Port-Artura. Na tu forticu navalilo je 40 tisuća Japonci. Pet dan su Russi branili svoju forticu i junački tukli po Japanecih, keb je palo više od deset tisuć. Nakon tega sjajnega uspjeha Russi su se vratili put Port-Artura. Smiješno je, kako je „Piccolo“ i drugi neki njegovi pajdaši pisali o tem događaju. Bilo njim je teško pogutnut onu žuhku pirulu, pak su klepetali okole, da su Japonci predobili.

Mej tem ruski se general Kuropatkin spravlja, da udri s ledja na Japonce. Port-Artur se lepo drži, dok Kozaci zađavaju Japoncem trista muka i jada.

Naše predplatnike, koji nam još nisu platili lista, molimo da to učine čim prije, da možemo i mi plaćati svoje račune.

Javna zahvala.

Smatramo dužnošću, da se srdačno zahvalimo svim rođakom, prijateljima i znancem, koji su nam prigodom smililo smrti obiljubljene supruga, dotično oca i djeda

Ivana Miran

mnogobrojno izrazili svoje saučestje ili na bud koji način nastojali ublažiti našu tešku bol i tugu. Lijepa hvala i onim, koji su prigodom pogreba pohrili, da poprate njegove smrtne ostanke do hladnoga groba. Dalje bude naša velika hvala onoj gg., koja su položila vience na oduz milog nam pokojnika.

Svim opetovana hvala, a od Boga plaća!

Opatija, 29. maja 1904.

Obitelj Miran.

U životu nikad više ovako riedke zgrade

500 komada samo za 1.95.

Krasna posudačena i dobro iduća ura, 6 god. garancije, sa prikladnim lancem, i moderna svilena kravatna za gospoda, 2 kom. najfinijih žepnih rubaca, 1 dražestan preten za gospoda sa imit. dragim kamenom, 1 košna novčarica, 1 krasno kopno ogledalo, 1 par dugmad za manšete, 3 dugmeta za prsa, sve 87, dobiti sloto, sa patentiranim zatvaranjem, 1 prima pjesma sprava od mikla, 1 album sa najljepšim slikama na svjetlu, 1 elegantna pariška pribadača za gospoda (Novost), 1 par bontonā od similibrijana, vrlo trajni, 6 šaljihih predmeta na veliko veselje za staro i mlado, 20 važnih predmeta za dopisivanje i još 400 različitih predmeta vrlo potrebnih u kući. Sve skupa, sa urom, koja sama ove novce vrijedi, stoji samo 1.95. Šalje se pouzrećem ili da se novac unaprijed pošalje.

Bečko glavno skladište

P. LUST, KRAKOV br. 116.

NR. Za neodgovarajuće šalje se novac natrag.

Oglas.

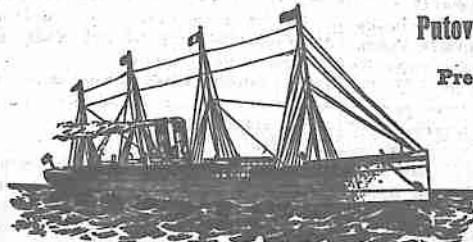
Šest hektolitara dobrog biologa domaćega vina imade na prodaju kod gospodina **Josipa Požić-Gimbić** u **Zagrad** (Veprinac) br. 54.

Koji od naših trgovaca želi preuzeti u svojoj trgovini razprodaju „Narodnoga lista“ uz primjereni dobitak, neka se oglasi našem uredništvu.

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrstna obskrba.

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III. razred iz Zagreba u New-York for. 80 sa brzim parobrodima prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrstna obskrba. Otprema putnika iz Zagreba svake subote i ponedjeljka.

L. Mašek i drug
ZAGREB, Preradovićev trg 8.

Svoj k svomu!

Gosp. Franjo Korić-Jurović,

Veprinčan.

otvorio je na **Rieci** u **Via Roma** br. 6 (blizu velike dogane)

krōmu

„**International**“.

Toči izvrstna naravska, dalmatinska, istarska i domaća vina. — Vrlo dobra kuhinja i točna poslužba.

Umjerene cijene.

Pijte!

Kapi Spasitelja, koje se mogu zbog svoje djelatnosti nazvati čudotvornima, kod svih bolesti želudca, posjeduju probavu, podavaju tek (apetit) za jesti, proti hemoroidam, matrici, šgaravici, oteku slezene i jetara itd. itd. — a djeluju spravo čudotvorno i kod već zastarjelih bolesti.

Neki smjete masjkati u njezdnoj kadi ove glasovite i čudotvorne kapijke.

i boćica samo 60 št. (30 novč.) a na svakih šest boćica dohije se jedna badava.

Naputak za uporabu ovih kapijke prilieži svakoj boćici — a naputke i oisank za ove boćice, hie kod ljudi ili blaga (za krave, konje, volove, svinje itd.) šaljem na zahtjev franko i badava.

Naručbe odpremaju se i sa poštom (i to najmanje 6 boćica Kapi Spasitelja) a ostalo prema želji, to treba jedino naručiti kod vlastitika najbolje i najveće ljekarnice, a to je ljekarna „al Redentore“ (k Spasitelja) na Rieci — stoga naručite samo pod ovom adresom:

Hinko Babić,

ljekarna k Spasitelju (al Redentore).

Rijeka, blizu velike crkve.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na študnju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na študnju uložene iznose bez odповјedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmove (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati posle podne; u nedelju i blagdana od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janetića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janetića, Dr. I. Pošćića, Dra. A. Stangera i Dra. M. Trinajtića u Voloskom.

Novčani promet u god. 1903 imao je K 2777.869.20 — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1903 K 862.576.14

Ravnateljstvo.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoji od 24 elegantno uredjenih soba sa električnom rasvjetom, kupalištem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

providjena je uvijek svježim jelom i pićem. Toči se originalno pilsensko pivo, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

— Poslužba bezprikorna —

Cijene vrlo umjerene.